

รายงานการประชุมคณะมนตรีที่ปรึกษาของสมัชชารัฐสภาอาเซียน
ว่าด้วยยาเสพติดอันตราย ครั้งที่ ๒
ระหว่างวันที่ ๑๒-๑๕ มีนาคม ๒๕๖๒
ณ โรงแรมเลอ เมอริเดียน เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

การประชุมคณะมนตรีที่ปรึกษาของสมัชชารัฐสภาอาเซียนว่าด้วยยาเสพติดอันตราย (AIPACODD) ครั้งที่ ๒ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๒-๑๕ มีนาคม ๒๕๖๒ ณ โรงแรมเลอ เมอริเดียน เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจากประเทศสมาชิก AIPA จำนวน ๘ ประเทศ ได้แก่ ๑) ราชอาณาจักรกัมพูชา ๒) สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ๓) มาเลเซีย ๔) สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ๕) สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ๖) สาธารณรัฐสิงคโปร์ ๗) ราชอาณาจักรไทย และ ๘) สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม นอกจากนี้ ยังมีผู้แทนจากองค์กรระหว่างประเทศเข้าร่วมการประชุมครั้งนี้ด้วย ได้แก่ ๑) เจ้าหน้าที่อาวุโสของอาเซียนด้านยาเสพติด (ASEAN Senior Officials Meeting on Drugs Matters : ASOD) และ ๒) สำนักงานป้องกันยาเสพติดและปราบปรามอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Office on Drugs and Crime : UNODC) ประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และแปซิฟิก

สมาชิกสมัชชาอาเซียนที่เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย

๑) พลอากาศเอก ชูชาติ บุญชัย	- สมาชิกสมัชชาอาเซียนแห่งชาติ
	- ประธานการประชุม
๒) นายเจริญศักดิ์ ศาลากิจ	- สมาชิกสมัชชาอาเซียนแห่งชาติ
	- เลขานุการการประชุม
๓) นางสาวจินตนันท์ ชญาตร์ ศุภมิตร	- สมาชิกสมัชชาอาเซียนแห่งชาติ
	- หัวหน้าคณะผู้แทนสมัชชาอาเซียนแห่งชาติ

พิธีเปิดการประชุม

พิธีเปิดการประชุมจัดขึ้นในวันพุธที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๒ เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องคอนเวนชันฮอลล์ ๑ โรงแรมเลอ เมอริเดียน เชียงใหม่ พลอากาศเอก ชูชาติ บุญชัย สมาชิกสมัชชาอาเซียนแห่งชาติ ได้กล่าวต้อนรับ โดยกล่าวว่ารู้สึกเป็นเกียรติและยินดีอย่างยิ่งที่ได้ต้อนรับคณะผู้แทนการประชุมคณะมนตรีที่ปรึกษาของสมัชชารัฐสภาอาเซียนว่าด้วยยาเสพติดอันตราย ครั้งที่ ๒ อีกทั้งกล่าวถึงสาเหตุของการเลือกจังหวัดเชียงใหม่เป็นสถานที่จัดการประชุม เนื่องจากเชียงใหม่ประสบความสำเร็จในการควบคุมยาเสพติดอย่างครอบคลุม นอกจากนี้ ได้กล่าวถึงการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มาใช้ ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในจังหวัดเชียงใหม่ จากพื้นที่ปลูกฝิ่นกลายเป็นการทำเกษตรอินทรีย์ ซึ่งหลักสำคัญที่ทำให้เกิดความสำเร็จได้แก่ การจัดการกับสถานะสุ่มเสี่ยงทางสังคม และการพัฒนาทางเลือก การจัดการประชุมครั้งนี้จัดขึ้นภายใต้แนวคิดหลักของการประชุมคือการพัฒนาทางเลือกเพื่อมุ่งสู่ประชาคมอาเซียนปลอดยาเสพติด รวมทั้งเสนอร่างข้อมติในหัวข้อดังกล่าว และจัดการศึกษาดูงานสำหรับคณะผู้แทนที่จะทำให้เห็นภาพที่เป็นรูปธรรมจากแนวคิดดังกล่าว

**พลอากาศเอก ชูชาติ บุญชัย สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
กล่าวต้อนรับในพิธีเปิดการประชุม AIPACODD ครั้งที่ ๒**

จากนั้น ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และประธานสมัชชารัฐสภาอาเซียน กล่าวเปิดการประชุม โดยเน้นเป้าหมายของการประชุม AIPACODD ครั้งที่ ๒ ที่ให้ความสำคัญกับประชาชนและยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง อีกทั้ง กล่าวถึงยาเสพติดซึ่งถือเป็นภัยคุกคามความมั่นคงแบบใหม่ ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายต่อประชาชน มาตรการในการจัดการกับปัญหาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดต้องยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางและคำนึงถึงสถานะผู้เสี่ยงทางสังคมอย่างจริงจัง ตลอดจนการแสดงบทบาทสำคัญของสมาชิกสภาในกระบวนการจัดการกับสถานะผู้เสี่ยงทางสังคมในฐานะผู้แทนปวงชน ในการหาสถานะผู้เสี่ยงทางสังคมภายในท้องถิ่น ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาทางเลือกที่จะส่งผลสนับสนุนต่อความสำเร็จในการควบคุมยาเสพติด

นอกจากนี้ ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการประชุมที่มุ่งส่งเสริมการพัฒนาทางเลือก ซึ่งหมายถึงการให้ทางเลือกที่เหมาะสมทางเศรษฐกิจและถูกต้องตามกฎหมายเพื่อทดแทนการปลูกพืชเสพติด ตามนิยามของสำนักงานปราบปรามยาเสพติดและป้องกันอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (UNODC) อีกทั้ง กล่าวว่าการทำตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทำให้เกิดการพัฒนาจากสิ่งที่มีอยู่ในชุมชน เมื่อชุมชนได้รับการพัฒนา สามารถพึ่งพาตนเองได้และมีความยั่งยืน จะไม่มีผู้ค้ายาเสพติดคนใดสามารถแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนได้ จากนั้นได้กล่าวแสดงความยินดีที่คณะผู้แทนจะได้มีโอกาสเดินทางไปศึกษาดูงานที่สถานีเกษตรหลวงอินทนนท์ ซึ่งจะได้เห็นการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและแนวพระราชดำริด้านการพัฒนาทางเลือกมาปฏิบัติจริง และในตอนท้ายได้แต่งตั้งพลอากาศเอก ชูชาติ บุญชัย สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นประธานการประชุม AIPACODD ครั้งที่ ๒

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย
ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และประธานสมัชชารัฐสภาอาเซียน
กล่าวเปิดการประชุม AIPACODD ครั้งที่ ๒

หัวหน้าคณะผู้แทนประเทศสมาชิก AIPA และผู้แทน
เจ้าหน้าที่อาวุโสของอาเซียนด้านยาเสพติดของอาเซียน
ถ่ายภาพร่วมกันในช่วงพิธีเปิดการประชุม

การศึกษาดูงาน ณ สถานีเกษตรหลวงอินทนนท์

ภายหลังเสร็จสิ้นพิธีเปิดการประชุม คณะผู้แทนได้เดินทางไปศึกษาดูงาน ณ สถานีเกษตรหลวงอินทนนท์ เพื่อเรียนรู้วิถีที่เกษตรกรนำการพัฒนาทางเลือกมาปรับใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยได้เยี่ยมชมการทำเกษตรอินทรีย์ เทคโนโลยีการวิจัยสำหรับเพาะไม้ประดับและไม้ผล รวมทั้งการบรรจุภัณฑ์และคัดเกรดดอกไม้

คณะผู้แทนที่เข้าร่วมประชุมเยี่ยมชมโรงคัดแยกไม้ดอกและบรรจุภัณฑ์

คณะผู้แทนเยี่ยมชมสวนไม้ผล ณ หน่วยวิจัยขุนห้วยแห้ง

การประชุมช่วงที่ ๑

การประชุมช่วงที่ ๑ จัดขึ้นในวันพฤหัสบดีที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๒ เวลา ๐๘.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องคอนเวนชั่น ฮอลล์ ๑ โรงแรมเลอ เมอริเดียน เชียงใหม่

ในการประชุมดังกล่าว พลอากาศเอก ชูชาติ บัญชัย สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้กล่าวถึงการได้รับแต่งตั้งเป็นประธานการประชุมในพิธีเปิดการประชุม จากนั้น พลอากาศเอก ชูชาติ บัญชัย ในฐานะประธานการประชุม ได้เปิดการประชุมโดยที่ประชุมได้เห็นชอบการแต่งตั้งนายดั่ง ทวน พง หัวหน้าคณะผู้แทน

ประเทศเวียดนามเป็นรองประธานการประชุม และนายเจริญศักดิ์ ศาลากิจ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นเลขานุการการประชุม

หลังจากนั้น เป็นการแนะนำตัวของคณะผู้แทนประเทศต่าง ๆ การรับรองกำหนดการประชุมและระเบียบวาระการประชุม

การนำเสนอรายงานจากผู้แทนสำนักงานป้องกันยาเสพติดและปราบปรามอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (UNODC)

ผู้แทนจากสำนักงานป้องกันยาเสพติดและปราบปรามอาชญากรรมแห่งสหประชาชาตินำเสนอรายงานว่าในช่วงหลังปี ค.ศ. ๒๐๐๐ ตลาดยาเสพติดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากจากยาที่มีฝิ่นเจือปน (opiates) เป็นยาบ้า (methamphetamine) โดยมีข้อมูลแสดงให้เห็นจำนวนยาบ้าที่เพิ่มขึ้นจาก ๘๒ ตัน ในปี ๒๕๖๐ เป็น ๑๑๖ ตัน ในปี ๒๕๖๑ เมื่อไม่กี่ปีมานี้ กลุ่มองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติที่เกิดขึ้นในภูมิภาคมีความเกี่ยวข้องในการผลิตและการค้ายาบ้ารวมถึงยาเสพติดอื่น ๆ ในบริเวณสามเหลี่ยมทองคำมากขึ้น อีกทั้งยังพบว่า ปริมาณของสารตั้งต้นสำหรับยาบ้ายังคงเปลี่ยนไปอย่างต่อเนื่อง และยังคงมีการค้ายาบ้าในภูมิภาค รวมทั้งพบการเตรียมยาที่จำหน่ายในรูปของยาอี แต่มีสารประกอบอื่น รวมถึงสารออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทชนิดใหม่ผสมอยู่ด้วย

นอกจากนี้ ในปี ๒๕๖๑ พื้นที่ปลูกฝิ่นในเมียนมามีจำนวนลดลงจากปี ๒๕๖๐ ราคาฝิ่นที่ลดลงและความต้องการขายฝิ่นที่ลดลง ถือเป็นสัญญาณแสดงให้เห็นปริมาณความต้องการที่ลดลงของฝิ่นจากเมียนมาในประเทศและในภูมิภาค

การนำเสนอรายงานจากผู้แทนเจ้าหน้าที่อาวุโสของอาเซียนด้านยาเสพติด (ASOD)

ผู้แทนเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านยาเสพติดของอาเซียนรายงานว่า เรื่องอาเซียนปลอดยาเสพติดยังคงเป็นส่วนสำคัญของประชาคมอาเซียน ดังนั้น ในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนยังเน้นเรื่องการปฏิบัติที่ทุกคนมีส่วนร่วมและถือเป็นความรับผิดชอบร่วมกันในการปราบปรามยาเสพติด

ในอาเซียนมีแผนความร่วมมืออาเซียนเพื่อรับมือกับการลักลอบผลิตและค้ายาเสพติดในสามเหลี่ยมทองคำ ค.ศ. ๒๐๑๗ - ๒๐๑๙ (ASEAN Cooperation Plan to tackle Illicit Drug Production and Trafficking in the Golden Triangle 2017 - 2019) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนในการปราบปรามการผลิตยาเสพติดและการค้ายาเสพติดในสามเหลี่ยมทองคำ เพื่อตอบสนองต่อแผนปฏิบัติการอาเซียนปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๘ ๒) เพื่อสกัดกั้นการลักลอบนำสารตั้งต้นที่ผิดกฎหมายเข้ามาในพื้นที่ผลิตยาเสพติดในสามเหลี่ยมทองคำ และ ๓) เพื่อป้องกันการค้าที่ผิดกฎหมายจากสามเหลี่ยมทองคำเข้าไปในภูมิภาคอาเซียน

นอกจากนี้ ยังมีการสกัดกั้นยาเสพติด ณ ท่าอากาศยานสากลของอาเซียน (ASEAN AIRPORT INTERDICTION TASK FORCE - AAITF) และการสกัดกั้นและปราบปรามยาเสพติด ณ ท่าเรือสากลในอาเซียน (ASEAN Seaport Interdiction Task Force Meeting - ASITF) เพื่อมุ่งเสริมสร้างการดำเนินงานร่วมกันและการตรวจสอบเพื่อทำลายเครือข่ายผู้ค้ายาในระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติ รวมถึงในปี ๒๕๕๙ มีการจัดตั้งเครือข่ายเฝ้าระวังปัญหาเสพติดอาเซียน ๒๕๕๘ เพื่อสนับสนุนความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนในการพัฒนาด้านเทคนิคและการสร้างศักยภาพสำหรับการเก็บข้อมูล การแลกเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ

และกลยุทธ์ควบคุมยาเสพติด รวมทั้งเป็นกลไกการเตือนล่วงหน้าเมื่อมียาเสพติดประเภทใหม่หรือแนวโน้มใหม่ด้านยาเสพติดในภูมิภาค

บรรยากาศการประชุม AIPACODD ครั้งที่ ๒

การนำเสนอรายงานของประเทศสมาชิก AIPA

ประเทศสมาชิก AIPA ได้เสนอรายงานความก้าวหน้าด้านการปราบปรามยาเสพติดของแต่ละประเทศ ดังนี้

ราชอาณาจักรกัมพูชา

การค้ายาเสพติดยังคงมีอยู่ในประเทศกัมพูชาผ่านการขนส่งทางอากาศ ผู้ขนยาเสพติด และตามชายแดนของประเทศ ในบางจังหวัดยังพบการปลูกกัญชา เมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๐ การปราบปรามยาเสพติดและการคุมตัวผู้ต้องสงสัยมีจำนวนลดลง มีการจับกุมยาเสพติด จำนวน ๓ ตัน เช่น ยาไอซ์ ยาบ้า เฮโรอีน โคเคน รวมทั้งกัญชา และมีรายงานการจับกุมผู้ขายยาเสพติด จำนวน ๗,๒๐๙ คน ซึ่งมีหลายคน que เข้ารับการรักษาศูนย์สาธารณสุขของรัฐ เอกชน และท้องถิ่น นอกจากนี้ ผู้ขายยาเสพติดจำนวนมากกว่า ๒๐,๐๐๐ คน เข้ารับการรักษาระดับจังหวัดสนับสนุนการจัดตั้งสิ่งอำนวยความสะดวกในการบำบัดให้แก่ผู้ติดยาเสพติดในระดับชุมชน

หน่วยงานภาครัฐในการปราบปรามยาเสพติดมีการวางแผนการดำเนินการในปี ๒๕๖๒ อาทิเช่น การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการว่าด้วยการบำบัดผู้ติดยาเสพติด การดำเนินการตามแผนความร่วมมือว่าด้วยการควบคุมยาเสพติดระหว่างกัมพูชา-เวียดนามภายใต้โครงการความร่วมมือแม่น้ำโขงปลอดภัย การเข้าร่วมการประชุมระดับรัฐมนตรีว่าด้วยความร่วมมือการควบคุมยาเสพติด และเตรียมการจัดประชุมต่าง ๆ เกี่ยวกับความร่วมมือในการควบคุมยาเสพติด เป็นต้น

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ประเทศลาวมีการผลักดันให้ประชาชนร่วมมือกับประชาคมโลกโดยเฉพาะในประชาคมอาเซียน ในการต่อสู้กับยาเสพติดผิดกฎหมาย เนื่องจากการค้ายาเสพติดและการใช้ยาในทางที่ผิดเป็นปัญหาระดับโลก ที่คุกคามทุกประเทศทั่วโลก ยาเสพติดเป็นปัญหาสำคัญในประเทศลาวและเป็นสาเหตุอันดับหนึ่งของการสูญเสีย ที่เกิดขึ้นกับบุคคลและครอบครัวที่เป็นเหยื่อของยาเสพติด อีกทั้ง ยังนำไปสู่สาเหตุอาชญากรรมและคอร์รัปชัน ซึ่งขัดขวางการพัฒนาทางสังคม-เศรษฐกิจ ซึ่งคุกคามความมั่นคงและยั่งยืนของประเทศ

ประเทศลาวให้ความสำคัญกับการป้องกันและการแก้ไขปัญหายาเสพติด รวมถึงกำหนดเป็น เจตจำนงทางการเมืองและความรับผิดชอบผ่านการพัฒนา นโยบาย กลยุทธ์และโครงการต่าง ๆ เพื่อให้ทันกับ ความท้าทายของสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของประเทศในการมุ่งสู่ประชาคมอาเซียนปลอดยาเสพติด รัฐบาลลาวร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับ UNODC ในการนำโครงการพัฒนาทางเลือกมาช่วยเหลือครอบครัวและ กลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในจังหวัดทางภาคเหนือซึ่งประสบปัญหาเรื่องฝิ่นและความยากจน เพื่อกระตุ้นและให้ การศึกษาจากการปลูกฝิ่นไปสู่การปลูกพืชรายได้อื่น ๆ เป็นทางเลือก เช่น กาแฟ เป็นต้น

สภาแห่งชาติลาวและรัฐบาลมีการส่งเสริมการตระหนักรู้และความเข้าใจเรื่องกฎหมายและ ข้อบังคับต่าง ๆ รวมทั้งอันตรายจากยาเสพติดในโรงเรียน โรงงาน และหน่วยงานท้องถิ่น เนื่องจากหน่วยงานใด หน่วยงานหนึ่งไม่สามารถแก้ปัญหายาเสพติดได้ ดังนั้น จึงเป็นเรื่องสำคัญที่สมาชิกรัฐสภาต้องส่งเสริมความร่วมมือ เรื่องการศึกษาเชิงป้องกันและการบังคับใช้กฎหมาย เพิ่มความร่วมมือในภูมิภาคและระหว่างประเทศให้มากขึ้น ในการต่อสู้เรื่องยาเสพติด

มาเลเซีย

รัฐบาลมาเลเซียเห็นชอบนโยบายใหม่ด้านยาเสพติดระดับประเทศในปี ๒๕๖๐ ซึ่งเน้น ๕ เสาหลัก ได้แก่ การให้การศึกษาระดับป้องกัน การรักษาและการบำบัด การดำเนินการ การลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติด และความร่วมมือระดับนานาชาติ นโยบายดังกล่าวมุ่งหมายที่จะปราบปรามเรื่องยาเสพติดผิดกฎหมายทุกชนิด ปัจจุบัน มาเลเซียมีการบังคับใช้กฎหมายยาเสพติดระดับชาติ จำนวน ๔ ฉบับ รัฐสภามาเลเซียมีการแก้ไขกฎหมาย ยาเสพติดอันตราย โดยการให้ศาลใช้ดุลยพินิจในการพิพากษาผู้ต้องหาด้านยาเสพติดที่นอกเหนือจาก การประหารชีวิต

ในประเทศมาเลเซียมีหน่วยงานหลักเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายยาเสพติด ๓ หน่วยงาน ได้แก่ กรมตำรวจมาเลเซีย กรมศุลกากรมาเลเซีย และ pharmacy enforcement division ในปี ๒๕๖๐ จำนวน ประชากรที่ถูกจับกุมภายใต้กฎหมายยาเสพติดมีจำนวนลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งแสดงให้เห็นความสำเร็จ ในความพยายามระดับประเทศในการปราบปรามยาเสพติด ในขณะเดียวกัน มาเลเซียประสบกับการเพิ่ม จำนวนของกลุ่มผู้ค้ายาท้องถิ่น ซึ่งทำให้กลุ่มผู้ค้ายาท้องถิ่นสามารถผลิตยาบ้า สารส่งผลต่อจิตและประสาท ชนิดใหม่และทำให้มาเลเซียเป็นศูนย์กลางในการขนส่งยาเสพติด

ประเทศมาเลเซียมีบทบาทในมาตรการป้องกันยาเสพติดที่สอดคล้องกับมาตรฐานของ UNODC ในเรื่องการป้องกันการใช้ยาเสพติด โดยการส่งเสริมกลยุทธ์ระดับประเทศในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูง และ จัดโครงการต่อต้านยาเสพติด นอกจากนี้ มาเลเซียมี ๕ ขั้นตอนในการดำเนินการ เพื่อให้มั่นใจว่าวัตถุประสงค์ ของการป้องกันบรรลุผล ประกอบด้วย ๑) การปฏิบัติที่อยู่บนพื้นฐานของรายงานผู้ติดยาเสพติดและการใช้ยา

ในทางที่ผิด ผ่านการแสดงความคิดเห็นสาธารณะ ๒) การปฏิบัติการสำหรับการค้นหาและกักกันผู้พึ่งพา ยาเสพติด ๓) การจัดการบุคคลที่อยู่ภายใต้การควบคุมดูแล ๔) การสืบสวนและการฟ้องร้องคดีต่าง ๆ ภายใต้ กฎหมายยาเสพติด และ ๕) การจัดการด้านความปลอดภัยภายในสถานบำบัด ทั้งนี้ สำหรับความร่วมมือระดับชาติ และระดับภูมิภาค มาเลเซียปฏิบัติตามกฎหมายของสหประชาชาติที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดและวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิต ประสาท และเห็นพ้องร่วมกันในการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการด้านยาเสพติดและเครือข่ายตรวจสอบด้านยาเสพติด อาเซียนซึ่งนำโดยประเทศไทย

สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

เรื่องยาเสพติดเป็นภัยอันตรายอย่างมากต่อสาธารณสุขทั่วโลก และเป็นความท้าทายสำคัญ สำหรับประเทศสมาชิกอาเซียนในการปราบปรามยาเสพติด สิ่งที่เป็นภัยคุกคามคือปัญหาเสพติดในพื้นที่ สามเหลี่ยมทองคำเนื่องจากการผลิตยาเสพติดของกลุ่มติดอาวุธ ประเทศเมียนมามีกรอบกฎหมายที่จะจัดการ กับปัญหาเสพติด อีกทั้งมีการกำหนดนโยบายใหม่ในการควบคุมยาเสพติดเมื่อปีที่ผ่านมา ซึ่งมีความ สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ระดับประเทศซึ่งมีเป้าหมายในการติดตามผลการดำเนินการ นอกจากนี้ รัฐบาลเมียนมา มีการดำเนินการต่อเนื่องสำหรับแผนปฏิบัติการ ๒ ปี ทั่วประเทศและภูมิภาค ในขณะเดียวกัน รัฐสภาเมียนมา ได้เข้าร่วมในกระบวนการทางกฎหมายว่าด้วยการบังคับใช้กฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมยาเสพติด

โครงการการพัฒนาทางเลือกช่วยให้ประชาชนในรัฐฉานตะวันออกและรัฐฉานใต้เข้าถึงโครงสร้างพื้นฐาน เช่น น้ำดื่ม และเทคนิคทางการเกษตร ซึ่งทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยมีรายได้มากขึ้นจากการปลูกพืช ทางเลือกแทนที่การปลูกพืชเสพติด แต่ยังคงมีความท้าทายที่รัฐบาลยังไม่สามารถแก้ปัญหาได้คือ เรื่องการส่งเสริม ภาคการเกษตร เพราะยังคงมีอุปสรรคสำคัญ เช่น การขาดตลาดระหว่างประเทศ เมล็ดพืชที่มีคุณภาพ และ อุปกรณ์การเพาะปลูก เป็นต้น

ภัยคุกคามด้านยาเสพติดมีความเชื่อมโยงกับความขัดแย้งระหว่างชาติพันธุ์และเศรษฐศาสตร์ การเมือง จึงเป็นเรื่องสำคัญมากที่จะรักษาสันติภาพในประเทศ ทั้งนี้ ในการเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมอาเซียน ปลอดภัยยาเสพติด ประเทศเมียนมาต้องกระตุ้นการกำหนดนโยบายยาเสพติดระดับประเทศแบบบูรณาการ ให้มากขึ้น และร่วมมือกับหุ้นส่วนระหว่างประเทศให้มากกว่านี้ เพื่อแลกเปลี่ยนการฝึกฝนและความรู้ในการควบคุม ยาเสพติด โครงการพัฒนาระดับประเทศระยะยาวที่ประเทศเมียนมาพยายามที่จะทำให้ประสบความสำเร็จ คือ การลดการปลูกฝิ่น

สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

ประชาชนฟิลิปปินส์ส่วนใหญ่ยังคงพึงพอใจกับผลและการปฏิบัติการของรัฐบาลเกี่ยวกับการรณรงค์ ต่อต้านยาเสพติด ในปี ๒๕๖๑ ความริเริ่มเรื่องการปราบปรามยาเสพติดของฝ่ายบริหารนำไปสู่ความสำเร็จของ คณะกรรมการยาเสพติดอันตราย โดยความร่วมมือกับหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายยาเสพติดของฟิลิปปินส์ และหน่วยงานต่อต้านยาเสพติดอื่น ๆ ซึ่งแสดงให้เห็นความพยายามของรัฐบาลในความคืบหน้าเรื่องเป้าหมาย ชุมชนปลอดภัยยาเสพติด

ตามรายงานของคณะกรรมการด้านยาเสพติดอันตราย โครงการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดผิดกฎหมาย ที่ดำเนินการโดยหน่วยงานต่อต้านยาเสพติด มีการจับกุมยาเสพติด สารตั้งต้นที่อยู่ภายใต้การควบคุม สารเคมี ที่สำคัญ และอุปกรณ์ห้องปฏิบัติการ รวมมูลค่า ๒๕.๐๑ ล้านเปโซฟิลิปปินส์ นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้ตระหนัก

ถึงความสำคัญของการพัฒนาทางเลือกในการต่อสู้กับปัญหายาเสพติด รวมทั้ง มีการยกร่างกฎหมายหลายมาตรการ เพื่อมุ่งไปสู่ประชาคมอาเซียนปลอดยาเสพติด

สาธารณรัฐสิงคโปร์

ประเทศสิงคโปร์ยังคงเป็นสังคมปลอดยาเสพติดเนื่องจากใช้วิธีการจัดการกับยาเสพติดเพื่อลดอุปสงค์ และอุปทานของยาเสพติด วิธีการของประเทศสิงคโปร์ประกอบด้วย

๑. โครงการให้การศึกษาเรื่องยาเสพติดเชิงป้องกันในระดับประเทศ ซึ่งร่วมมือกับโรงเรียนและชุมชน เพื่อมุ่งสร้างภูมิคุ้มกันแก่เยาวชนและสร้างความเข้มแข็งระดับประเทศร่วมกันในเรื่องการต่อต้านยาเสพติด

๒. การบังคับใช้กฎหมายต่อต้านผู้ค้ายาเสพติดที่มีประสิทธิภาพและมีการลงโทษที่ร้ายแรง เพื่อป้องกันการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของยาเสพติด

๓. หลักเกณฑ์การบำบัดที่แตกต่างกันและเป็นภาคบังคับเพื่อช่วยให้ผู้ใช้ยาในทางที่ผิดหยุดวงจรของการติดยา

๔. การดูแลผู้ติดยาหลังการบำบัดและการควบคุมดูแลชุมชนเพื่อช่วยให้ผู้ใช้ยาในทางที่ผิดกลับเข้าสู่สังคม

วิธีการดังกล่าวใช้ได้ผลกับประเทศสิงคโปร์ โดยจำนวนผู้ใช้ยาเสพติดในทางที่ผิดที่ถูกจับกุมลดลงจากปีละ ๖,๐๐๐ คน ในปี ค.ศ. ๑๙๙๐ เป็นน้อยกว่า ๓,๕๐๐ คนต่อปีในปัจจุบัน ทั้งนี้ ประเทศสิงคโปร์เป็นภาคีอนุสัญญาที่มุ่งต่อต้านปัญหาเสพติด ๓ ฉบับ ได้แก่ อนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ค.ศ. ๑๙๖๑ อนุสัญญาว่าด้วยวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท ค.ศ. ๑๙๗๑ และ อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติด และวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท ค.ศ. ๑๙๘๘

การหลั่งไหลของสถานการณ์ด้านยาเสพติดและการลักลอบค้ายาเสพติดข้ามประเทศยังคงเป็นความท้าทายสำหรับประเทศสิงคโปร์ ดังนั้น สิงคโปร์จะยังคงใช้วิธีการปราบปรามยาเสพติดเป็นศูนย์กลางเพื่อป้องกันการดำเนินการด้านยาเสพติดผิดกฎหมายทุกรูปแบบ และจะทำงานอย่างใกล้ชิดกับประเทศคู่ความร่วมมือต่างประเทศผ่านเวทีการปฏิบัติการ และสนับสนุนซึ่งกันและกันเพื่อสนับสนุนวิสัยทัศน์เรื่องการปลอดยาเสพติดของอาเซียนในระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติ

ราชอาณาจักรไทย

เนื่องจากประเทศไทยเป็นหนึ่งในศูนย์กลางขนส่งที่สำคัญในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเป็นส่วนหนึ่งของพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ ประเทศไทยยังคงได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงจากการหลั่งไหลของยาเสพติด ในฐานะที่เป็นตลาดที่สำคัญและจุดเปลี่ยนผ่านไปยังประเทศที่สาม ชายแดนของประเทศไทยต้องเผชิญกับความท้าทายจากการเป็นเส้นทางลักลอบขนยาเสพติด ทั้งในชายแดนภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้

ในปี ๒๕๖๑ พบว่ากลุ่มคนอายุ ๒๐-๒๔ ปีและกลุ่มคนที่มีงานทำเป็นกลุ่มที่มีการใช้ยาเสพติดสูงที่สุด การยึดยาเสพติดที่สำคัญมีดังนี้ ยาบ้า ๓๐๒ ล้านเม็ด ไอซ์ ๑๘,๕๒๖ กิโลกรัม เฮโรอีน ๙๐๓ กิโลกรัม และยาเค ๓๒๐ กิโลกรัม แนวโน้มของปัญหาเสพติดที่พบ คือ การเพิ่มขึ้นของการผลิตยาสังเคราะห์ การลักลอบขนยาเสพติดข้ามชายแดนภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และการใช้เฮโรอีนและยาเคในกลุ่มเด็กและเยาวชน

หลังจากการแก้ไขนโยบายด้านยาเสพติด มีการนำวิธีการลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติดรวมไว้ในนโยบายควบคุมยาเสพติดของประเทศไทย วิธีการดังกล่าวนำมาใช้เพื่อลดผลที่รุนแรงจากการฉีดยาเสพติดที่ประกอบด้วยเชื้อ HIV/AIDS และ HCV (โรคตับอักเสบซี) จากการดำเนินการของรัฐบาลและภาคประชาสังคม ทำให้มีโครงการต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมาย เช่น การบริการทางการแพทย์สำหรับผู้ติดยาเสพติด การบริการด้านสุขภาพกายและจิต การบริการทางสังคม และการบริการดูแลภายหลังการรักษาโดยผู้เชี่ยวชาญด้านสาธารณสุข

การพัฒนาทางเลือกเป็นการปฏิบัติตามนโยบายที่สำคัญของประเทศไทยซึ่งประสบผลสำเร็จและเป็นที่ยอมรับทั่วโลก การพัฒนาทางเลือกพัฒนาจากแนวปรัชญาของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนเพื่อแก้ปัญหาการปลูกฝิ่นโดยการแนะนำทางเลือกในการดำรงชีพอย่างถูกกฎหมาย รัฐบาลไทยและหน่วยงานหุ้นส่วนได้ทำงานร่วมกันและนำแนวคิดเรื่องการพัฒนาทางเลือกมาใช้ทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อช่วยให้ชาวบ้านต่อสู้กับการปลูกฝิ่นผิดกฎหมาย ความร่วมมือระหว่างชายแดนอันดับแรกคือ ความร่วมมือว่าด้วยการพัฒนาการดำรงชีพทางเลือกอย่างยั่งยืนระหว่างประเทศไทย-เมียนมา ในรัฐฉาน ปัจจุบัน โครงการพัฒนาทางเลือกที่ยังคงดำเนินอยู่ได้แก่ โครงการในจังหวัดอุตรดิตถ์ ประเทศลาว และโครงการริเริ่มในปี ๒๕๖๑ ในภาคเหนือของประเทศไทย

สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ให้ความเห็นชอบการแก้ไขพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ ในประเด็นเกี่ยวกับผู้ที่มียาเสพติดในครอบครอง นอกจากนี้ กฎหมายควบคุมยาเสพติดปัจจุบันมุ่งลดโทษสำหรับความเกี่ยวข้องกับยาเสพติดทั้งหมดและให้ถือว่าผู้ใช้ยาเสพติดเป็นผู้ป่วยไม่ใช่ผู้กระทำผิดกฎหมาย ในปี ๒๕๖๒ ประเทศไทยมีการแก้ไขพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ประเทศไทยเป็นประเทศแรกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่อนุญาตให้ให้กัญชาในทางการแพทย์และทางวิทยาศาสตร์ โดยกัญชายังคงเป็นหนึ่งในยาเสพติดให้โทษ ๕ ประเภท และห้ามใช้เพื่อความบันเทิง การเสกักกัญชามีโทษจำคุกหนึ่งปี และปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท

สาธารณสุขรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

ในประเทศเวียดนาม สถานการณ์การค้ายาเสพติด การขนส่งและองค์กรด้านยาเสพติดมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเมืองหลักและจังหวัดต่าง ๆ อีกทั้ง มีการขายยาเสพติด “American grass” และยาสังเคราะห์ต่าง ๆ บนเฟซบุ๊ก

ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑ มีการรายงานจำนวนผู้ติดยาเสพติดทั้งหมด ๒๒๕,๐๙๙ คน มีการจับกุม ๒๔,๕๕๒ คดี ทั้งเฮโรอีน โคเคน ฝิ่น กัญชาแห้ง ยาเค และ American grass รวมถึงทรัพย์สินที่ยึดได้เมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๐ จำนวนเฮโรอีนที่ยึดได้เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐๒.๕๒ และยาสังเคราะห์เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๒๕.๒๔

ประเทศเวียดนามยังคงส่งเสริมความร่วมมือกับนานาชาติ มีการปฏิบัติตามข้อตกลงทั้งพหุภาคี ทวิภาคี และข้อตกลงที่ประเทศเวียดนามได้ลงนามกับองค์กรระหว่างประเทศและประเทศต่าง ๆ ทั้งนี้ แม้ว่าเวียดนามสามารถแก้ไขการพัฒนาประสิทธิภาพของการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดได้ดียิ่งขึ้น แต่สถานการณ์ของอาชญากรรมด้านยาเสพติดยังคงซับซ้อนอย่างมากและประสิทธิภาพของการถอนพิษยาเสพติดยังมีไม่มาก

การอภิปรายและรับรองข้อมติ

ที่ประชุมร่วมกันพิจารณาและแก้ไขร่างข้อมติ และได้รับรองร่างข้อมติว่าด้วยการพัฒนาทางเลือก เพื่อมุ่งสู่ประชาคมอาเซียนปลอดยาเสพติด โดยเนื้อหาสำคัญโดยสรุปของร่างข้อมติ มีดังนี้

ที่ประชุมกล่าวถึงปฏิญญา แผนการปฏิบัติการ ข้อมติ และอนุสัญญาที่เกี่ยวข้องกับมาตรการ การกำจัดการผลิต การปลูก การค้ายาเสพติด รวมทั้งหลักการพัฒนาทางเลือกที่นำมาปรับใช้กับนโยบายของประเทศ โดยที่ประชุมยืนยันความมั่นใจสัญญาของอาเซียนเรื่องอาเซียนปลอดยาเสพติด เนื่องจากเป็นความมั่นใจสัญญาของทุกประเทศ ในการพยายามแก้ปัญหาเรื่องยาเสพติดและบรรเทาผลทางลบที่เกิดขึ้นกับสังคม ผ่านการลดการปลูกพืชเสพติด ลดการค้ายาเสพติดและอาชญากรรมอื่นที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ที่ประชุมเห็นความสำคัญของการพัฒนา ทางเลือกที่เป็นหลักการพื้นฐานในการลดการผลิตและการค้ายาเสพติด โดยการแนะนำการดำรงชีพที่ถูกกฎหมาย เพื่อให้มีความยั่งยืนในด้านเศรษฐกิจ รวมทั้งเน้นความสำคัญในความสำเร็จของการพัฒนาทางเลือกในการลด การปลูกพืชเสพติดและป้องกันการเกิดซ้ำในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ ที่ประชุมได้เรียกร้องให้รัฐสภาประเทศ สมาชิก AIPA สนับสนุนแต่ละชุมชนพัฒนาวิถีชีวิตของตนเอง รวมทั้ง ให้ประเทศสมาชิก AIPA กับองค์กร ระหว่างประเทศเสริมสร้างความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูลการพัฒนาทางเลือก วิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ และนวัตกรรมเพื่อปราบปรามยาเสพติดและผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของชุมชนท้องถิ่น

การประชุมช่วงที่ ๒

การประชุมช่วงที่ ๒ จัดขึ้นในวันพฤหัสบดีที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๒ เวลา ๑๓.๐๐ นาฬิกา ณ ห้อง-คอนเวนชัน ฮอลล์ ๑ โรงแรมเลอ เมอริเดียน เชียงใหม่

การนำเสนอรายงานความก้าวหน้าเรื่องการจัดตั้ง Special Desk โดยเลขาธิการ AIPA

นายอิสรา สุนทรวัฒน์ เลขาธิการ AIPA ได้นำเสนอรายงานการจัดตั้ง Special Desk ซึ่งจัดทำ โดยสำนักงานเลขาธิการ AIPA ตามที่ได้รับมอบหมายจากการประชุม AIPACODD ครั้งที่ ๑ ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ในปี ๒๕๖๑ โดยเลขาธิการ AIPA อธิบายถึงการปรับเปลี่ยนจาก AIFOCOM มาเป็น AIPACODD ที่ไม่ได้มีการ-เปลี่ยนแปลงมากเท่าที่ควร เนื่องจากยังคงใช้กระบวนการทำงานแบบเดียวกับ AIFOCOM และการมีข้อสงวน ของประเทศสมาชิก AIPA ในเรื่องการจัดตั้ง Special Desk นอกจากนี้ เลขาธิการ AIPA ได้กล่าวถึงการจัดตั้ง Special Desk ภายในสำนักงานเลขาธิการ AIPA ปัจจุบัน จะเกิดสิ่งๆที่ตามมาดังนี้ ๑) การปฏิรูปโครงสร้างองค์กร และ ๒) การเพิ่มขึ้นของงบประมาณ

โครงสร้างองค์กรปัจจุบันของสำนักงานเลขาธิการ AIPA เป็นแบบที่มีภาระงานมากเกินไป จึงทำให้ ยากที่จะบรรจุ Special Desk เข้าไว้ในสำนักงานเลขาธิการ AIPA โดยเลขาธิการ AIPA ได้เสนอให้ ๑) ปรับเปลี่ยน โครงสร้างองค์กรจากเดิมเป็นแบบเน้นการประชุมเชิงปฏิบัติการที่มีเนื้อหาสาระให้มากขึ้น ๒) ตั้งเป้าหมายของ AIPACODD ในระยะ ๓-๕ ปี และ ๓) จัดตั้งโครงการที่อยู่บนพื้นฐานของเนื้อหาซึ่งมีตารางเปรียบเทียบกฎหมาย เป็นหนึ่งในเป้าหมายที่วัดได้ ซึ่งเชื่อว่าจะสามารถทำให้ AIPA เดินหน้าไปได้ ทำให้ AIPA มีความเชื่อมโยง และสามารถปรับให้เข้ากับความต้องการจากรัฐสภาประเทศสมาชิก และสำคัญที่สุด คือ ทำให้เกิดการสร้างความ-สอดคล้องทางกฎหมายในอาเซียน

จากนั้น ประเทศสมาชิก AIPA ร่วมกันให้ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว โดยที่ประชุมสนับสนุนข้อเสนอของเลขาธิการ AIPA

การประชุมช่วงที่ ๓

การประชุมช่วงที่ ๓ จัดขึ้นในวันพฤหัสบดีที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๒ เวลา ๑๖.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องคอนเวนชัน ฮอลล์ ๑ โรงแรมเลอ เมอริเดียน เชียงใหม่

การอภิปรายและรับรองรายงานการประชุม AIPACODD ครั้งที่ ๒

ที่ประชุมร่วมกันอภิปรายและรับรองรายงานการประชุม AIPACODD ครั้งที่ ๒

นางสาวจินตนันท์ ชญาตร์ ศุภมิตร หัวหน้าคณะผู้แทนสถานิติบัญญัติแห่งชาติ
อภิปรายเกี่ยวกับรายงานการประชุม AIPACODD ครั้งที่ ๒

พิธีปิดการประชุม

ในพิธีปิดการประชุม หัวหน้าคณะผู้แทนประเทศสมาชิก AIPA ได้ร่วมกันลงนามในรายงานการประชุม AIPACODD ครั้งที่ ๒ จากนั้น หัวหน้าคณะผู้แทนประเทศเวียดนามได้กล่าวยินดีในการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม AIPACODD ครั้งต่อไป ในลำดับสุดท้าย พลอากาศเอก ชูชาติ บุญชัย สมาชิกสมานิติบัญญัติแห่งชาติ ในฐานะตัวแทนประธาน AIPA ได้กล่าวปิดการประชุม โดยขอบคุณคณะผู้แทนที่เข้าร่วมการประชุม และกล่าวถึงสิ่งที่ได้หารือร่วมกันในการประชุมแสดงให้เห็นความสำเร็จของประชาคมอาเซียนตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา อีกทั้ง กล่าวยินดีกับการรับรองข้อมติว่าด้วยการพัฒนาทางเลือกเพื่อมุ่งสู่ประชาคมอาเซียน และเห็นว่าเป็นความสำเร็จของ AIPA

ในการขับเคลื่อนภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เรื่องภัยคุกคามจากยาเสพติด อีกทั้ง ได้แสดงความหวังว่า AIPA จะสามารถขยายความร่วมมือเพื่อต่อต้านการคุกคามทุกรูปแบบในอนาคตอันใกล้

คณะผู้แทนสถานิติบัญญัติแห่งชาติ
ลงนามในรายงานการประชุม AIPACODD ครั้งที่ ๒